MOERDIJK

Technische vragen

Forum voor Democratie
De heer B.M. van Enter

Vergadering	Raadsvergadering van 5 november 2026
Datum	13 oktober 2026
Onderwerp	Meerjarenbegroting 2027-2030

Geacht college,

De fractie van Forum voor Democratie heeft de volgende technische vragen over het raadsvoorstel Meerjarenbegroting 2027-2030 gemeente Moerdijk. Bij vragen over financiële gevolgen ontvangen zij graag, waar mogelijk, een uitsplitsing per begrotingsjaar, met onderscheid tussen incidentele en structurele bedragen.

A. Financiële keuzes en begrotingsruimte

Vraag 1 – Kerntaken en nieuwe beleidsambities

In de begroting worden nieuwe beleidsambities gefinancierd, terwijl vanaf 2028 structurele tekorten worden verwacht. Welk totaalbedrag is in 2027 tot en met 2030 gereserveerd voor nieuwe beleidskeuzes die niet voortkomen uit wettelijke verplichtingen? Wat is het effect op het begrotingsresultaat wanneer deze uitgaven geheel of gedeeltelijk worden uitgesteld of niet worden uitgevoerd?

Vraag 2 – Onderzochte besparingsmogelijkheden

Welke mogelijkheden om de gemeentelijke uitgaven te verlagen zijn bij het opstellen van deze begroting onderzocht, maar uiteindelijk niet toegepast? Kan het college per mogelijkheid aangeven wat de geraamde structurele besparing zou zijn en waarom ervoor is gekozen deze niet in de begroting te verwerken?

Vraag 3 – Structurele tekorten en inzet van de algemene reserve

Voor 2027 wordt een tekort van € 2.179.000 gedekt uit de algemene reserve. Voor 2028 wordt een structureel tekort van circa € 3,4 miljoen verwacht. Welke concrete maatregelen zijn al financieel uitgewerkt om de begroting vanaf 2028 structureel sluitend te maken? Welke bedragen zijn daarmee gemoeid en welk deel van het tekort moet nog door toekomstige keuzes worden opgelost?

Vraag 4 – Gemeentelijke belastingen en lasten voor inwoners

Volgens de begroting stijgen de gemiddelde gemeentelijke woonlasten in 2027 met 3,47%. Welk deel van deze stijging wordt veroorzaakt door inflatiecorrecties en welk deel door andere kostenontwikkelingen of beleidskeuzes? Wat zou het effect op de gemeentelijke inkomsten en de gemiddelde woonlasten zijn wanneer de voorgestelde tariefstijging van de OZB voor woningen en niet-woningen één procentpunt lager wordt vastgesteld?

Vraag 5 – Projectkosten die nog niet in de begroting zijn opgenomen

Welke toekomstige kosten voor projecten zoals Markzoom, Stationshart en uitbreiding van woonwagenstandplaatsen zijn nog niet of slechts gedeeltelijk in de begroting 2027–2030 verwerkt? Welke voorlopige ramingen zijn hiervoor beschikbaar, wanneer worden definitieve bedragen verwacht en vanaf welk jaar kunnen deze projecten gevolgen hebben voor het begrotingsresultaat?

Vraag 6 – Investeringen, uitstel en financieringskosten

Welke investeringen zijn ten opzichte van de kadernota 2027–2030 doorgeschoven naar latere jaren? Wat zijn daarvan de gevolgen voor de geraamde rente- en afschrijvingslasten? Met welke rentepercentages is gerekend voor nieuw aan te trekken leningen en wat betekent een rentestijging van één procentpunt voor de jaarlijkse lasten?

Vraag 7 – Financiële verplichtingen na 2030

Welke structurele financiële verplichtingen ontstaan na 2030 door investeringen en besluiten die inmiddels door de gemeenteraad zijn vastgesteld? Welke toekomstige lasten hangen samen met plannen waarover nog geen definitief besluit is genomen? Kan het college deze bedragen afzonderlijk inzichtelijk maken?

Vraag 8 – Jeugdzorg en Wmo: afhankelijkheid van landelijke maatregelen

In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met financiële gevolgen van landelijke maatregelen binnen de Jeugdzorg en de Wmo. Wat zijn de gevolgen voor de begrotingsresultaten van 2028 tot en met 2030 wanneer deze maatregelen niet worden ingevoerd, één jaar worden uitgesteld of slechts de helft van de geraamde financiële effecten opleveren?

Vraag 9 – Personeel, externe inhuur en overhead

De begrote overhead bedraagt in 2027 ruim € 20 miljoen. Kan het college voor 2026 en 2027 een vergelijking geven van de personeelsformatie, de werkelijke bezetting, de kosten van externe inhuur en de totale overhead? Welk deel van de uitbreiding is nodig voor wettelijke taken en welk deel voor nieuwe gemeentelijke beleidsambities? Welke mogelijkheden zijn onderzocht om deze kosten te beperken?

Vraag 10 – Budgetrecht van de gemeenteraad

Bij de beslispunten 4, 5 en 7 van het raadsvoorstel worden verschillende budgetten en investeringskredieten beschikbaar gesteld. Welke bedragen kunnen na vaststelling van de begroting zonder afzonderlijk raadsbesluit door het college worden besteed? Welke bedragen blijven op een stelpost staan en vereisen alsnog een apart besluit van de gemeenteraad?

Vraag 11 – Verwerking van de uitgangspunten uit de kadernota

Welke financiële uitgangspunten, aangenomen amendementen, moties en concrete toezeggingen uit de behandeling van de kadernota 2027–2030 op 9 juli 2026 zijn niet of slechts gedeeltelijk in deze begroting verwerkt? Kan het college per afwijking aangeven wat daarvan de reden en het financiële gevolg is?

Vraag 12 – Meetbare resultaten van nieuw beleid

Bij welke nieuwe beleidsmaatregelen met een begroot bedrag van minimaal € 100.000 in 2027 ontbreken op dit moment een meetbare doelstelling, een nulmeting of een vastgesteld

evaluatiemoment? Hoe en wanneer kan de gemeenteraad bij deze maatregelen beoordelen of het beschikbaar gestelde geld daadwerkelijk het gewenste resultaat oplevert?

B. Wonen, sociaal domein, veiligheid en inwoners

Vraag 13 – Voorrang voor inwoners op de woningmarkt

De begroting bevat middelen voor uitvoering van de huisvestingsverordening en de voorrangsregeling voor woningzoekenden met maatschappelijke binding. Hoeveel sociale huurwoningen verwacht het college in 2027 met toepassing van deze regeling toe te wijzen? Welk percentage van het totale aantal toewijzingen betreft dit en hoe wordt het resultaat aan de gemeenteraad gerapporteerd?

Vraag 14 – Meer toezicht en handhaving in de dorpen

De begroting bevat verschillende ambities op het gebied van veiligheid, ondermijning en het tegengaan van overlast. Hoeveel BOA's en andere gemeentelijke handhavers zijn momenteel daadwerkelijk inzetbaar en hoeveel worden er voor 2027 begroot? Welk deel van de beschikbare uren wordt besteed aan zichtbaar toezicht in de dorpskernen en welk deel aan andere taken, waaronder arbeidsmigratie en ondermijning? Welke concrete uitbreiding van het toezicht op straat is voor 2027 voorzien?

Vraag 15 – Uitgaven voor het Programma Nieuwkomers

Voor het Programma Nieuwkomers is € 94.000 structureel per jaar en € 150.000 incidenteel in 2027 opgenomen. Kan het college aangeven hoe deze bedragen worden verdeeld over de verschillende doelgroepen en activiteiten? Welke uitgaven zijn noodzakelijk vanwege wettelijke verplichtingen, welke volgen uit bestaande overeenkomsten en welke zijn het gevolg van eigen gemeentelijke beleidskeuzes? Wat is de mogelijke netto besparing wanneer uitsluitend de niet-verplichte activiteiten achterwege worden gelaten?

Vraag 16 – Opvangkosten, rijksvergoedingen en veranderende wetgeving

Welk financieel resultaat heeft de gemeente in 2024 en 2025 behaald met de opvang van Oekraïense ontheemden en welk resultaat wordt verwacht voor 2026 en 2027? Welke gevolgen kan de nieuwe bekostigingsregeling vanaf 2027 hebben voor deze resultaten? Met welke andere relevante veranderingen in wet- en regelgeving rond opvang en huisvesting van nieuwkomers is in de begroting rekening gehouden, en welke financiële gevolgen zijn nog onzeker?

Vraag 17 – Participatie en daadwerkelijke invloed van inwoners

Voor 2027 en 2028 is in totaal € 200.000 opgenomen voor participatietraining binnen de gemeentelijke organisatie. Welke concrete, meetbare verbeteringen voor inwoners moeten deze trainingen opleveren en wanneer worden die beoordeeld? Welke middelen zijn daarnaast begroot voor instrumenten waarmee inwoners rechtstreeks invloed kunnen uitoefenen op gemeentelijke besluiten, waaronder referenda binnen de wettelijke mogelijkheden?

Vraag 18 – Specifieke voorzieningen en subsidies binnen het inclusiebeleid

Welke bedragen zijn voor 2027 begroot voor activiteiten, voorzieningen of subsidies die specifiek zijn gericht op LHBTI-inwoners? Kan het college per activiteit aangeven vanuit welk programma of subsidiebudget deze wordt gefinancierd, welke resultaten worden verwacht en of de uitgave voortkomt uit een wettelijke verplichting, bestaand beleid of een eigen gemeentelijke beleidskeuze?

C. Klimaat, verduurzaming en natuur

Vraag 19 – Klimaatuitgaven en mogelijkheden voor andere prioriteiten

In de aanbiedingsnota staat dat de klimaatstelpost van € 769.000 voor 2027 kan vrijvallen ten gunste van het begrotingsresultaat. Welk bedrag wordt daarnaast in 2027 tot en met 2030 uitgegeven aan klimaat- en energiebeleid? Kan het college aangeven welke uitgaven wettelijk verplicht zijn, welke worden gefinancierd met geoormerkte subsidies en welke vrij beïnvloedbaar zijn door de gemeenteraad? Welk aanvullend bedrag kan eventueel worden vrijgemaakt voor andere gemeentelijke taken, zoals het sociaal domein, zonder de reeds vrijgevallen € 769.000 opnieuw als besparing mee te tellen?

Vraag 20 – Verduurzaming van gemeentelijke gebouwen

Voor de periode 2026–2029 zijn elf gemeentelijke gebouwen opgenomen in de verduurzamingsplanning. Kan het college voor de nog uit te voeren projecten per gebouw aangeven hoeveel de investering bedraagt, welke subsidies beschikbaar zijn, welke jaarlijkse besparing op energiekosten wordt verwacht en wat de berekende terugverdientijd is? Welke maatregelen kunnen zonder schending van wettelijke of contractuele verplichtingen worden uitgesteld en wat zijn daarvan de financiële gevolgen?

Vraag 21 – Soortenmanagementplan en inzet van lokale natuurverenigingen

Voor het Soortenmanagementplan zijn onder meer veldonderzoeken begroot van € 530.000 in 2028, 2031 en 2033. Welke onderdelen van deze onderzoeken moeten vanwege wettelijke of vergunningtechnische eisen door gekwalificeerde ecologische deskundigen worden uitgevoerd? Welke werkzaamheden zouden eventueel door lokale natuurverenigingen of vrijwilligers kunnen worden ondersteund? Welke besparing zou hiermee mogelijk zijn zonder dat de betrouwbaarheid van de gegevens of de geldigheid van de vergunning in gevaar komt?

Vraag 22 – Kosten van het uitvoeringsprogramma Vergroening

Voor het uitvoeringsprogramma Vergroening is vanaf 2027 tot en met 2035 jaarlijks een investeringskrediet van € 750.000 voorzien. Welk deel van deze investeringen is noodzakelijk voor instandhouding van de bestaande openbare ruimte en welk deel betreft aanvullende vergroening of kwaliteitsverbetering? Wat is het effect op de jaarlijkse kapitaallasten en onderhoudskosten wanneer het investeringsprogramma vanaf 2027 met 25% of 50% wordt verminderd?

D. Powerport, Krukweg en financiële risico's

Vraag 23 – Financiële gevolgen van de drie Powerport-scenario's

In de begroting wordt gesproken over drie mogelijke ontwikkelscenario's voor Powerport. Welke financiële gevolgen zijn per scenario op dit moment bekend voor de gemeente Moerdijk? Kan het college per scenario aangeven welke gemeentelijke investeringen, uitvoeringskosten, mogelijke inkomsten en financiële risico's al zijn geraamd, welke bedragen nog ontbreken en welke gevolgen al in de begroting 2027–2030 zijn verwerkt?

Vraag 24 – Voorfinanciering Powerport en mogelijke aanvullende verplichtingen

Voor Powerport wordt in 2027 € 500.000 aan voorfinanciering gevraagd, terwijl nadere afspraken over de vergoeding van gemeentelijke kosten nog moeten worden gemaakt. Welk bedrag is op dit moment juridisch of contractueel gegarandeerd terug te ontvangen, van welke partijen en binnen welke termijn? Welke financiële risico's blijven voor de gemeente over? Kan het college daarbij ook eventuele kapitaalstortingen, garanties of andere financiële verplichtingen richting het Havenbedrijf betrekken en aangeven of deze boven op de € 500.000 komen?

Vraag 25 – Krukweg: kosten voor rekening van andere overheden of organisaties

Welke financiële gevolgen verwacht de gemeente wanneer de Krukweg definitief wordt gekozen als locatie voor het nieuwe hoogspanningsstation? Kan het college daarbij onderscheid maken tussen kosten voor planvorming, juridische procedures, aanpassing van gemeentelijke infrastructuur, ondersteuning van inwoners en overige gemeentelijke werkzaamheden? Voor welke kosten bestaan afspraken of juridische mogelijkheden om deze te verhalen op TenneT, het Rijk, de provincie of andere betrokken partijen, en welk bedrag blijft mogelijk voor rekening van de gemeente Moerdijk?

E. Zorg, uitvoeringscapaciteit en kwaliteit van ondersteuning

Vraag 26 – Hoeveel zorggeld bereikt daadwerkelijk de uitvoering?

Kan het college aangeven welk deel van de gemeentelijke uitgaven voor Wmo-huishoudelijke hulp, begeleiding en jeugdhulp bestemd is voor directe ondersteuning van cliënten en welk deel voor management, administratie, coördinatie en andere overhead bij de aanbieders? Voor zover deze gegevens niet beschikbaar zijn, welke informatie ontvangt de gemeente hierover bij de verantwoording door zorgaanbieders?

Vraag 27 – Personeelstekorten, uitval en wachttijden

Het college benoemt personeelstekorten en beperkte beschikbaarheid van zorg als financiële en maatschappelijke risico's. Welke cijfers zijn over 2025 en 2026 bekend over personeelstekorten, ziekteverzuim, niet-geleverde zorguren en wachttijden bij de gemeentelijk gecontracteerde zorgaanbieders? Op welke wijze is bij het opstellen van de begroting 2027 rekening gehouden met de gevolgen hiervan voor de beschikbare zorg?

Vraag 28 – Administratieve lasten voor zorgmedewerkers

Welke administratieve en verantwoordingsverplichtingen worden door de gemeente Moerdijk of namens haar door regionale samenwerkingsverbanden opgelegd aan uitvoerende Wmo- en jeugdhulpaanbieders? Welke mogelijkheden zijn onderzocht om deze administratieve lasten te verminderen, zodat zorgprofessionals meer tijd overhouden voor cliënten? Is bekend hoeveel tijd of geld dergelijke vereenvoudigingen kunnen besparen?

Vraag 29 – Gevolgen van kostenbeheersing voor de daadwerkelijke zorg

In de begroting wordt uitgegaan van beheersing van de uitgaven in het sociaal domein. Welke concrete maatregelen zijn hiervoor in 2027–2030 financieel ingerekend? Kan het college per maatregel aangeven welke gevolgen worden verwacht voor het aantal beschikbare zorguren, wachttijden, de toegang tot ondersteuning en de kwaliteit van de zorg? Hoe wordt vastgesteld of een besparing in de praktijk leidt tot minder beschikbare ondersteuning?

Vraag 30 – Vergrijzing en toekomstige vraag naar ondersteuning

Met welke ontwikkeling van het aantal ouderen dat huishoudelijke hulp, begeleiding of andere Wmo-ondersteuning nodig heeft, is in de begroting 2027–2030 rekening gehouden? Welke stijging van het aantal cliënten en de benodigde ondersteuningsuren wordt verwacht? Welke extra kosten ontstaan wanneer de zorgvraag sneller groeit dan geraamd, en in hoeverre is daarvoor financiële ruimte beschikbaar?

Vraag 31 – Zorgtarieven en voldoende uitvoerend personeel

Hoe wordt bij het vaststellen en indexeren van de tarieven voor huishoudelijke hulp, Wmo-begeleiding en jeugdhulp rekening gehouden met stijgende personeelskosten en de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerde medewerkers? Welke controles voert de gemeente uit op de naleving van contractuele kwaliteitseisen en op het daadwerkelijk kunnen leveren van de afgesproken zorg? Welke financiële gevolgen kunnen ontstaan wanneer aanbieders onvoldoende personeel beschikbaar hebben?

Met vriendelijke groet,
de griffie